

Helsingin kotiseutupyöräreitit:

14. PUISTOLAN-JAKOMÄEN KIERROS

Laatinut Kaupunkisuunnitteluvirasto
Liikennesuunnitteluosasto

14 km

1760-luvun kartoissa esiintyy nimi *Storskog*. Vasta 1962 kaupunginosan suomalaiseksi nimeksi vahvistettiin Suurmetsä. Samalla se jaettiin osa-alueisiin: Puistola - *Parkstad*, Tattarisuo - *Tattarmossen*, Heikinlaakso - *Henriksdal* ja Jakomäki - *Jakobacka*. Alueet liitettiin silloisesta Helsingin maalaiskunnasta kaupunkiin vuoden 1946 suuressa alueliitoksessa.

Talonpoikaistaloille kuuluneiden maiden palstoituksen aloitti 1906 perustettu *Ab Parkstad-Wanda-Puistokylä* -niminen yhtiö. Noihin aikoihin pientaloasutus alkoi levitä 1907 avatun *Fastbölen* rautatiepysäkin, Puistolan aseman edeltäjän ympäristöön.

- (1) **Jakomäen** nimi tulee jo 1740 luvulla tunnetusta paikannimestä *Jacobacka*. Se rakennettiin kerrostalolähiöksi, Huokotien eteläpuoli 1960 -luvulla ja pohjoispuoli -70 -luvulla. Alueella joka tunnettiin nimellä *Alppikalliot*, oli ollut sitä ennen rintamamiestaloja. Jakomäkeä on peruskorjattu 1990-luvulla.
- (2) **Slåttmossenin** keidassuo on luonnonsuojelualue. Pitkospuita pitkin kävellen voi opetella erottamaan isokarpalon pikkukarpalosta. **Kuussillantien** viereinen **viheralue** pohjautuu hiljattain kunnostettuihin Jakomäen hiekkakuoppiin, jotka olivat aiemmin lähteidensä ansiosta suosittu uima- paikka ja läheisen Fazerin tehtaan vedenottamo.
- (3) Helsingin komeimpia **pähkinäpensaita**. Poikkeamalla vähän pohjoisempaan näkee isoja **metsälehmuksia**.
- (4) Kalteenpolun varrella on **kelopeli** äkinäisen musisoimisen tarpeen varalta. Tässä Lahdenväylän lähellä raitti sivuaa laajaa **silokalliota**. *Kalliokasvillisuus on erittäin kulutusherkkää*.
- (5) **Vaaralan eritasoliittymä** oli valmistuessaan 1970-luvun puolivälissä Pohjoismaiden suurin.
- (6) **Vanha Porvoonväylä** on **Kuninkaantien itäisenä haarana** ollut käytössä ainakin jo 1700 -luvun alussa. Lahdentie kulki tästä 1970 -luvun alkuun asti.
- (7) **Puistolan Vapaapalokunnan talo**. Sen itäpuolelle valmistui **Puistolan monitoimitalo** 1985.
- (8) **Puistolan kirkko** valmistui 1960.
- (9) **Puistolan torilla** on Reino Helismaan muistomerkki, jonka on tehnyt Gunnar Uotila 1987. Reino Helismaa (1913-65) oli tunnettu iskelmäsanottaja, joka asui sodan jälkeisen elämänsä Puistolassa .
- (10) Nikkarityylinen **Sirkkalanmäki 30** asuinrakennus on 1920-luvulta.
- (11) **Metsolan** jugend-henkinen huvila Mielikintie 8:ssa on peräisin 1910-luvulta. Ikkunoissa on yhteensä 246 ruutua.
- (12) Mielikintie 2:n asuinrakennus on Terijoen Kellomäestä siirretty **“Villa Finholm”**.
- (13) **“Lutikkalinna”** Pensastien/Suuntajanpolun risteyksessä siirrettiin tälle paikalle vuonna 1936 Hakaniemestä, jonne se valmistui 1800-luvun lopulla.
- (14) **Puistolan aseman** alikäytävän seinämaalaukset ovat tehneet Pohjois-Helsingin yläasteen oppilaat 1992. Alikäytävän toisella puolella ovat myös **Maatullin** ja **Tapulin aukiot**, joiden äärelle **Tapulikaupungin** palvelut ovat keskityneet. Asuinalue on 1970-luvulta. Uuden aseman rakentamisvaiheessa 1977 Suuntimotien alikulkusillan valmistuessa poistui Helsingin viimeinen Arttolantiellä ollut autoliikenteen rautatietasoristeys.
- (15) **Tapanilankaaren - Aurinkomäentien tielinja** otettiin käyttöön 1700-luvulla, yhdistämään Tapaninkylä Hakki- laan, nykyistä *Vanhaa Porvoontietä*. Tämä tielinja yhdistyi Hakkilassa Kuninkaantiehen, joka perustettiin keskiajalla Turun ja Viipurin väliseksi valtatieksi. Kuninkaantien itäinen Helsingin haara kulki reittiä Vanha Porvoontie - Tattariharjuntie.
- (16) **Aurinkomäen** maatilan (Aurinkomäentie 19-21) nykyinen päärakennus valmistui 1893. Pihapiiri on edustava näyte vuosisadan vaihteen uusmaalaisesta maanviljelykulttuurista.
- (17) **Tattarisuon** Autotallintiellä on oja, joka laskee Longinojaan (ks. Pukinmäen-Malmin kierros). Tässä ojassa kasvaa ojatädykettä (*Veronica beccabunga*). Lounaispuolen rehevissä metsissä kasvaa mesimarjaa, joskin vähin marjoin mutta aniliininpunaisin kukinnoin. Nimi *Tattarmossen* lie- nee peräisin Hattujen sodan taistelupaikasta vuodelta 1742. Tattarisuon **teollisuusalue** alkoi muotoutua 1960-luvulla. Suolle rakennetut peltihallit luovat omaperäistä tunnelmaa.
- (18) **Nuorten liikennekoulutuskeskus**, jossa on mm. moottori- halli ja kahvila ja jossa voi seurata skeittausta, mikroautoi- lua, radio-ohjattuja autoja ja lennokkeja. Moporadalla voi myös itse crossata polkupyörillä.
- (19) **Malmin lentokenttä** avattiin 1938. Se oli Suomen valta- kunnallinen pääkenttä ennen Seutulän (nykyään Helsinki- Vantaa) kentän käyttöönottoa 1952.
- (20) Tästä **lähdepurosta** löytyi 1930-luvulla ruumiinosia, ei kuitenkaan rikoksen johdosta. Ojassa kasvava purolitukka osoittaa lähdevaikutuksen.
- (21) Tähän tulee pian Suurmetsäntielle asti ulottuva **Alppikylän** ns. tiivis ja matala lähes 2000 asukkaan **pientaloalue**.
- (22) **Lahdenväylä** valmistui tässä kohdin aivan 1970-luvun alussa ja **Porvoonväylä liittymiseen** pari vuotta myöhem- min.
- (23) **Kaivantopuistossa** on venäläisten rakennuttamia I maail- mansodan aikaisia linnoitusvallituksia, joita on enemmän Porvoonväylän eteläpuolella Kivikossa. V. 2006 tehty Por- voonväylän ylittävä Kaivantopuiston kevyen liikenteen silta kuvastaa niitä.
- (24) Merestä 60 m korkeuteen nousevalla **Jakomäenkalliolla**, Jakomäentie 8-10 itäpuolella, on rauhoitettu **“pirunpelto”**. Se on ollut jääkauden jälkeisen Yoldianmerivaiheen ranta- kivikko. *Suosیتetaan jalkautumista* Porvoonväylän eteläpuolella on kaksi metriä korkeampi huippu, joka onkin Helsingin korkein luonnollinen kukkula (ks. Kontulan - Vesalan - Kivikon kierros).